

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΗΛΗΡΩΤΕΑ
'Εν Ζακ. 'Επαρχ. 'Εξωτερ.
'Ετησ. 5 7 8
'Εξαμ. 3 4 4
Τρίμ. 1,50 2 2
'Εν τῇ ἀλυστρώτῳ 'Ελλάδι
ΤΟ ΗΜΙΣ ΤΩΝ ΑΝΩ ΤΙΜΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΛΕΩΝΙΔΑΣ Χ. ΖΩΗΣ

Πᾶσα αἴτησις
Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῶν
'ΜΟΥΣΩΝ,
(Ὁδὸς 'Αγ. Διονυσίου)
Ζάκυνθος

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ

ΕΝ

ἐκ τῶν ὀλίγων, ἀλλ' ἐξαιρέτων
θεμάτων, τὰ ὁποῖα ἐν τῇ δ. γυ-
μνασιακῇ τάξει ὁ γυμνασιάρχης
ἡμῶν κ. Βασίλειος Γράβαρης ἐ-
δίδεν ἡμῖν, κατὰ Σάββατον, πρὸς πρῆγματιαν, ἦτο
καὶ τὸ περὶ Θεοδώρου Κολοκοτρώνου. Ἀναπτύξας
ἡμῖν διὰ βραχείων τίς ἦτο ὁ Κολοκοτρώνης, τί ὑ-
πὲρ τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας ἐπραξε καὶ πόσον
ἦτο τὸ τέλος αὐτοῦ :

« Ἡ δὲ Ἑλλάς ἐλευθερωθεῖσα, — προσέθηκε πε-
ρίπου ὡς ἐν ἐπιλόγῳ, — τίνι τρόπῳ ἀντήμειψε τὰς
ὑπηρεσίας τοῦ ἐκείνου ; ὁποῖον φόρον εὐγνωμοσύ-
νης ἐπὶ τῇ προσκτηθείσῃ ἐλευθερίᾳ ἀνταπέδωκε τοῦ-
τω ; Ἀφοῦ ζῶντα κατελύπησεν αὐτὸν τοσοῦτον,
ἀφοῦ, ὡς νεώτερον Κολόμβον, ἐνέκλεισεν αὐτὸν εἰς
» τὰς φυλακάς, ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον οὐδ' ἀν-
» δριάντος αὐτὸν ἤξιωσε, Πλὴν σεῖς, μαθηταί, ἐκ
» τῆς γωνίας ταύτης τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὑψώτατε ὑ-
» πὲρ ἀνδρύτεως ἀνδριάντος τοιοῦτου τὴν ἀσθενῆ φω-
» νήν σας, ἵν' αὕτη ἀντηχήσῃ καθ' ἅπασαν τὴν
» Ἑλλάδα ἀφύπνιση ἐκ τοῦ βαρέος ληθάργου τὰς ἐ-
» πιλήτμονας τῶν ἱερωτέρων καθηκόντων ἑλληνικὰς
» ψυχὰς καὶ τοῦτον φανταζόμενοι τέλος ἀνδρυνέντα,
» ἐξυμνήσατε ἐπὶ τοῖς ἀποκαλυπτηρίοις αὐτοῦ, δ. ἔ.
» λόγου ἐπιμνημοσύνου ἢ ἐλεγείου, τὸν μέγαν ἀν-
» δρα, πὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἡμῶν τοσοῦτον ἐρ-
» γασθέντα. »

Ἐνθυμούμαι ὅτι εἰς τὰς λέξεις ἐκείνας συνεκινή-
θην, ἐδάχυσά. Ἀγνοῶ, ἀν καὶ εἰς ἄλλους συμ-
μαθητάς μου ταῦτο συνέβη, ἀλλ' εἰς τὰς πλείους

φιλοπατρίας ἐκείνας λέξεις, ἀδύνατον νὰ ἔμειναν ἀ-
παθεῖς καὶ ἀτάραχοι αἱ ψυχαὶ τοσοῦτων νέων σφρι-
γόντων καὶ νὰ μὴ ἐνεθουσιάσῃ ἡ κατὰ τὰ ἔτη
ἐκεῖνα πυριφλεγῆς καὶ ἀχαλίνωτος φαντασία των.
Ἡ πυρτις ἀδύνατον νὰ μὴ ἀναφλεχῇ ὑπὸ τοῦ ἐπ' αὐ-
τῆς πεσόντος σπινθήρος.

Διελύθημεν.

Εἰς τὴν οἰκίαν μου μεταβάς ἐκλείσθην ἐν τῷ με-
λετητηρίῳ μου μόνος, ἐμελέτησα ἐκ τῆς ἱστορίας
τῆς ἑλλ. ἐπαναστάσεως τὸ ὁποῖον μ' ἐνδιέφερε μέ-
ρος καὶ κατόπιν ἐβυθίσθην εἰς σκέψεις.

Ἐπὶ τέλους ἀπεφάσισα.

— Πρέπει νὰ γράψω τὸ θέμα μου ἐμμέτρως. Πι-
θανὸν οὐδεὶς τῶν συμμαθητῶν μου νὰ ἐπιχειρήσῃ
τοῦτο. —

Καὶ ἤρχισα τὴν ἐργασίαν μου.

Ἡμῖν βέβαιος περὶ τῆς ἐπιτυχίας ;

Ἐγὼ τοῦλάχιστον ἤμην βέβαιος περὶ τούτου.

Καὶ ἔγραψα τὸ ἐλεγείον μου, καὶ ἀνέμενον τὴν
στιγμὴν, καθ' ἣν, παρουσία τοῦ γυμνασιάρχου καὶ
τῆς τάξεώς μου, μετὰ παρρησίας ἐπρόκειτο νὰ τὸ
ἀπαγγείλω.

Καὶ δὲν εἶχον ἀπατηθῇ πιστεύσας, ὅτι οὐδεὶς τῶν
συμμαθητῶν μου ἤθελε γράφει ἐμμέτρως τὸ θέμα
του· διὰ τοῦτο καὶ ὅτε ἀπήγγειλα ἐν τῇ τάξει τὸ
πρῶτον τετράστιχον, εἶδον ἀσυνήθη ἐκ μέρους τῶν
συμμαθητῶν μου προετοιμασίαν εἰς τὸ νὰ μευ ἀκρο-
ασθῶσι.

Τὸ ἀπαγγεῖλθαι ἐλεγείον μου φαίνεται ὅτι ἤρεσε·
διότι, πλὴν τῆς τῶν συμμαθητῶν μου ἐπιδοκιμασίας,

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

ΑΛΣ341.46.0062

καὶ αὐτὸς ὀλυμψιαρχὴς λαβὼν ἐκεῖνο ἀνέγνωσε, κατὰ τὴν διάλυσιν, εἰς τὸν σύλλογον τῶν καθηγητῶν, ἐπιστρέψας μοι δὲ κατόπιν μ' ἐβεβαίωσεν ὅτι εἶχον λάβει τὸν βαθμὸν «ἀριστᾶ».

Τὸ ἐλεγείον μου μέχρις αὐτοῦ τοῦ σημείου ἤθελε σταματήσει, ἂν μὴ ὁ ἀείμνηστος τῆς Ἑπτανήσου ιστοριογράφος Π. Χιώτης ζητήσας παρ' ἐμοῦ ἐκεῖνο περιέφερε καὶ ἀνεγίνωσκειν εἰς διαφόρους λογίους φίλους του, ἐπὶ πολλὰ δ' ἔτη μοι ἀπέδιδε τὸ ἐπίθετον τοῦ ποιητοῦ, ἄχρις οὗ ἐπεισθὴ ὅτι ποιητὴς δὲν ἤμην.

Ἐκτοτε τὸ χειρόγραφόν μου ἐκεῖνο διεφύλαξα ὅπου καὶ τὰ ἄλλα τετράδιά μου, οὐδὲ βλέμμα ἐν διαστήματι τῶν ἐτῶν σκεφθεὶς ἐπ' αὐτοῦ νὰ ρίψω.

Συνήθως οἱ ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ ἐπιδοθέντες παραβάλλοντες τὰ πρῶτα τοῦ καλάμου αὐτῶν ἀσθενῆ δοκίμια πρὸς τὰ τελευταῖα ἢ τὰ τελειότερα αὐτῶν ἔργα, ἀπαξιοῦσι προσοχῆς τὰ πρῶτα, ἂν μὴ ἀποκρητύττωσιν αὐτά, οὐδόλως λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς δημοσιεύσεως τὸν χρόνον.

Καὶ ὅμως μίαν ἐπὶ σκῆν, ἐκείνην, καθ' ἣν ἀναπετάσαντες τὰ ἱστίᾳ ἀνήγοντο τὸ πρῶτον ἐν τῷ ἀπεράντῳ τῆς δημοσιογραφίας ὠκεανῷ, τὰ πρῶτα ἐκεῖνα δοκίμια ἦσαν εἰς αὐτοὺς ἀληθῆ ἀριστουργήματα.

Λησμονοῦσιν οἱ τοιοῦτοι φαίνεται, ὅτι τὰ πρῶτα βήματα αὐτῶν χειραφετηθέντων ἐκ τῆς ἀγκάλῃς τῆς μητρὸς τῶν ἦσαν βήματα ἐπισφαλῆ, τὰ ὅποια παρηκολούθησαν καὶ τινες πτώσεις καὶ ζητούσι νὰ νομιῶσιν οἱ ἄνθρωποι, ὅτι οὗτοι εὐρέθησαν ἐν τῷ μέσῳ τῆς κλίμακος, χωρὶς τὰς πρῶτας αὐτῆς ν' ἀναβῶσι βαθμίδας, ὅτι ἔμαθον νὰ ὁμιλῶσι, πρὶν εἰ ἀρθρώσωσι τὰς συλλαβάς.

Καθ' ἡμᾶς ἀδικεῖσιν ἑαυτούς· διότι οὐδεὶς, πιστεύομεν, ἤθελε κρίνει ποτὲ τὴν ἀξίαν συγγραφῆς ἐκ τῶν πρῶτων αὐτοῦ ἔργων, δι' ὃν λόγον καὶ αὐτὸν τὸν Σωκράτη, ἐν ὅλῃ τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, ἤθελεν ἐκλάβει ἀνόητον, πιστεύοντα ὅτι οὐδέποτε ὑπῆρξε μαρὸν παιδίον.

Πᾶσα ἀρχὴ βεβαίως καὶ δύσκολος, διὰ τῆς συνεχῆς δὲ τριβῆς καὶ πείρας κατορθεῖται τὸ πλῆρες καὶ τέλειον. Τοιοῦτον δὲ ἀξιώματι καὶ ἡμεῖς ἐπόμενοι πάντοτε, οὐδόλως ἠθέλομεν λυπηθῆ ἀκούοντες ὅτι καὶ τὰ πρῶτα ἡμῶν δοκίμια ἦσαν ἀπείρου καλάμου. Οὐδέποτε ὅμως ἠθέλομεν θεωρῆσαι προσοχῆς ἀνάξια ἐκεῖνα, ἢ ἰσχυρισθῆ ὅτι δὲν ἐγράφησαν ὑφ' ἡμῶν· διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν κατ' αὐτὰς ἐν Ναυπλίῳ ἀποκαλυπτηρίων τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Κολοκοτρώνου προϋτιμήσαμεν τὸ πρὸ τῶν ἐτῶν γραφέν ἐλεγείον ἡμῶν. Κατὰ πόσον δέ, ὡς πρὸς τὴν γλώσσαν ἡμῶν καὶ τὸ ὕφος, καὶ τὸ μέτρον, θέλει φανῇ τοῦτο εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἀρεστόν, ἀγνοοῦμεν· πιστεύομεν ὅμως, ὅτι ἡ κρίσις αὐτῶν, εἰς ὁποῖον καὶ ἂν ᾔη, θέλει ἀποβλέπει αὐτὸν τὸν ἰθὺ φέροντα τοῦτο εἰς τὴν δημοσιότητα, ἀλλὰ τὸν ἀπείρου ἐκεῖνον τοῦ γυμνασίου

μαθητῆ, ὅστις, ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν κλασικῶν συγγραφέων καὶ τῶν κανόνων τοῦ συγχευτικοῦ, κατὰ Νέεμβριον τοῦ 1884, συνέφετε τοῦτο.

ΕΛΕΓΕΙΟΝ

Κολοκοτρώνη στρατηγέ, ἂν ᾔδῃ ἡ σκιά σου ἀόρατος πάντας ἡμᾶς ἐνδόξως περιβάλλῃ, ἅς μου ἐμπνεύσῃ καὶ τὸν νοῦν, ἵνα τὰς ἀρετὰς σου τὰς θαυμασίας ἢ φωνῇ ἢ ἀσθενῆς μου ψάλλῃ.

Στέφανον δὲν σοὶ ἐπλεξά δάφναις ἐστολισμένον, ἀλλ' οὔτε καίω λίβανον, ὡς εἰς νεκρὸν ματαίως. Τὸν στέφανον θὰ ἴδωμεν αἷριον μαρμαμένον καὶ τοῦ λίβανου ὁ καπνὸς θέλει σβεσθῇ ταχέως.

Ἐν μόνον δὲν μαραινεται, δὲν σβέννυτ' ἐν τῇ φύσει, ἐν μόνον σέβεται καὶ αὐτὸς ὁ πανδαμάτωρ χρόνος, τὸν ἔπαινον τοῦ ἥρωος, ὁ βίος του ὡς δύση, ὁπότε καὶ τὰ κέντρα του χάνει ὁ μαυρὸς φθόνος.

Τὰς πράξεις τὰς ἡρωϊκὰς ᾔδελθα νὰ ὑμνήσω τοῦ ὑπὲρ τῆς πατρίδος μας ἀγίου ἔρωτός σου, ἂν δὲ τὸ ἔργον δυσχερές, δυνάμεις θὰ ζητήσω ἐκ τῆς σπανίας ἀληθείας, ἥρω, δυνάμεώς σου.

Εἰς περιστάσεις σοβαρὰς τὰ ἔθνη ἀναγεννῶσι θεούς, προφήτας, ρήτορας καὶ στρατηγοὺς μεγάλους, οἵτινες καὶ τοῦ ἔθνους τῶν τὴν τύχην ν' ἀλλοιῶσι γνωρίζουσιν, ἐκφεύγοντες τ' ὀλέθρου τοὺς ὑφάλους.

Εἰς τῆς μητρὸς τὴν συμφορὰν καὶ σὺ μέγας ἐφάνης, τὸ πόσον ἠθελες χυθὲν αἷμα τῶν ἀδελφῶν σου, νὰ ἐκδικηθῇς, ὡς τίμιος Ἕλλην, ἢ ν' ἀποθάνῃς μετὰ Γεωργίου καὶ λοιπῶν φίλων καὶ συγγενῶν σου.

Ἐξεδικήθης τὸ αἷμά σου, ὁ πόθος σου ἐπληρώθη, πατρίδα βαρυσταίμονα ἀνδρείως βοηθήσας, ἐκ τοῦ πολεμικοῦ πυρὸς τὸ σῶμά σου ἐσώθη τοῦ Χάρωνος τὸ δρέπανον ἐκεῖ ἀντιμετωπίσας.

Τοῦ Ραμοβοῦνι γέννημα, ἀνδρεῖτε Κολοκοτρώνη, ἢ φύσις σιδηρόφρακτον καρδίαν σ' εἶχε δωρήσει, ἢ ἄλλως δὲν κατέβαλον τῆς δυστυχίας οἱ πόνοι, ἢν ἐσεβάσθῃ τ' ἄπιστον ἕϊρος νὰ διατρίψῃ.

Εἰς τὴν σχολὴν τῆς συμφορᾶς γενναίως ἀνετράφη· ἔπου τὸ βλέμμα ἔστρεφες, καὶ συγγενοὺς σου φόνος· ἀλλ' ὅταν εἰς τὴν κλεφτικὴν ὁδὸν ταχύς ἐστράψης, ἔπραξες ὅτι βράδιον θὰ ἐπραττεν ὁ χρόνος.

Ναί, στρατηγέ, δις ἔλαβες ἀνδρῶν ἀρματωλίαι καὶ δις διὰ τοῦτου σοὶ ἔστησαν πικρὰ ὀλεθρία· ἀλλὰ νιδόντες ὁ θεὸς καὶ πάντοτε ἡ νίκη διὰ τοῦ ξίφους ἔλυε πᾶσαν δολοφονίαν.

ΔΕΛΦΙΝΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΥΠΟΤΕΤΗΡΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΑ . Π ΗΤΟΛΑΥΣ

Ἀπὸ τοῦ μέσου ὁ ἄνθρωπος νὰ ἄρῃ ὅταν θελήσῃ ἀντίπαλον μεγάλῳ, πάντοτε τῆς δειλίας μέσα εὐρίσκει ἄπειρα, δι' ὧν νὰ πολεμήσῃ εὐκόλως τοῦτον δύνῃται καὶ πλήρως ἀπαθείας.

Ἀλλὰ πολλάκις συμφορᾷ καθίσταται ἰδίᾳ ὁ αἴτιος, ἂν τὸ κακὸν ὅψιν προσλάβῃ νέον, πολλάκις τὰ ἐπίχειρα τῆς ἐκυτοῦ κακίας πληρῶναι μὲ ἰδίαν του καταστροφὴν μοιραίαν.

Νέε Σαμφὼν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὅτ' ἐπολιορκήθης ὑπὸ χιλίων μόνος σου, ἐν μέσῳ τῶν φασγάνων καὶ τοῦ πυρός, ὡς χεῖμαρρος ἀκράτητος ἐχύθης πλήστων δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ τὰ στήθη τῶν τυράννων.

Ἡ σεβαστή σου κεφαλὴ πολλάκις ἐζητήθη ἀντὶ βραβείων νὰ δοθῇ εἰς χεῖρας τοῦ τυράννου, πλὴν μία χεὶρ ἀόρατος πάντοτε σ' ἐδοήθει καὶ ἡ ἐλπίς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τοῦ Μουσουλμάνου.

Πυρπολητὰ τῶν οἰκιῶν τοῦ Ἀγᾶ τῆς Ἀρχίας, πικραὶ στιγμαὶ εἰς Ἀθῶνα σ' ἐπρόσμενον βεβαίως, ἂν πλοῖον δέν σε ἔσωζε πολεμικὸν Ἀγγλίαν, καὶ ἂν δέν σε μετέφερεν ἀπὸ ἐκεῖ ταχέως.

Τοῦ Ἀλῆ Φαρχμάκη ἡ συνδρομὴ καὶ ἡ τρόπαις τῶν [Γάλλων] τὰ μέγιστα συνέτεινον εἰς τὴν ἀνύψωσίν σου, παρὰ τῶν Ἀγγλῶν ἔτυχες τότε βαθμῶν μεγάλων καὶ ἔπαινοι ἐσέμνυνον τὴν εὐγενῆ ψυχὴν σου.

Ἡ Ζάκυνθος, φιλόξενος πάντοτε καὶ προσταῖς, σ' ἐδέχετο, ὡς τέκνον τῆς, προθύμως καὶ εὐσπλάγχυνως, ὅταν τὸ ἔδαφος αὐτῆς ἐλεύθερος ἐπάτεις, ἢ ὅταν ἐδιώκεσο ὑπὸ ἐχθρῶν ἀσπλάγχυνως.

Τὰ τέκνα σου, νέοι θλαστοὶ ἡρωϊκῆς πατρίδος, εἰς τοὺς ἀγῶνας ἤθελες μετὰ τῶν συγγενῶν σου, νὰ ἀποθάνῃς ἤθελες μετ' ἀσφαλοῦς ἐλπίδος ἔχων αὐτὰ ἐκδικητὰς ἀμέσως τῶν ἐχθρῶν σου.

Τῆς Καρυταίνης οἱ ἐχθροὶ, ὡς καὶ τοῦ Φαναρίου, τὴν ῥώμην σοῦ ἐτρόμαζον καὶ τῶν πολεμιστῶν σου, παντοῦ τὸν φόβον ἐσπείρες, δίκην δεινοῦ θηρίου, καὶ ἂν πολλάκις μόνος σου, μέσῳ πολλῶν ἐχθρῶν σου.

Δύο χιλιάδες βοηθοὶ ἂν ἤρχοντο ἰδιοὶ σου, ἄνδρες Καλαβρυτινοὶ εἰς τὸ Λεβίδι, ὅτε κυνηγηθέντες ἔφυγον οἱ ἄνδρες ἐχθροὶ σου, Φίλοι καὶ ἐχθροὶ 'ς Τριπολιτσᾶν ἠθέλειτ' ἔμβει τότε.

Τοῦ Ροῦμπει καὶ Κεχαγιᾶ τὰ σχέδια ματαιώσας εἰς τὸ Βαλτέτσι εἰσῆλασες τὸ πολιορκημένον καὶ, μετὰ ὥρας ἱκανάς, τὴν μάχην περαιώσας, ἔσωσες πόλιν καὶ λαὸν ὅλως ἀπηλπισμένον.

Ἐπίστε καὶ ἄλλο τι, πλὴν εὐγενοῦς ἀνδρείας, ἐτίθει εἰς ἐνέργειαν, — καὶ κρίσιν βαθυτάτην, — διὸ πολλάκις ἔσωσες, διὰ δημογορίας, ἀπ' ἐμφυλίου σπαραγμοῦ πατρίδα γλυκυτάτην.

Ἐγνώρισαν τὰ Τρίκορφα τὸν ἐλευθερωτὴν των, καὶ Πάτρει καὶ τὰ Δολιχὰ τὴν μάχιμον ἰσχύν σου, καὶ οἱ ἀλλόπιστοι ἐχθροὶ μόνην καταστροφὴν των εἶχον τὴν παρουσίαν σου, τὴν βροντερὰν φωνὴν σου.

Ὡς νέφος, ὅτε ὁ Δράμαλης τὰ Ἀργολικὰ πεδία ἐκάλυψε καὶ ἐνέσπειρε παντοῦ τρόμον καὶ φρίκην, ἐν Δερβενάκι ἐγένεσο καταστροφῆς αἰτία τοσοῦτων Τούρκων, ἐνδοξον κερδίσας τότε νίκην.

Καὶ ὅσοι αὐτῶν ἐσώθησαν ἐν θέσει Ἀγρονόρι τέλειον εὖρον θάνατον, ἐκτός τινων τραπέντων, ὧν ἀρχηγὸς ὁ Δράμαλης ἐν θλίψει ἐθεώρει τὸν μέγαν κίνδυνον αὐτοῦ καὶ τῶν ὑπολειφθέντων.

Ἐνῶ δὲ τὸ ἔθνος ἔσωζεν ἡ τόση σου ἀνδρεία καὶ διὰ τοῦ ξίφους ἔλυες τὸν Γόρδιον τοῦ ἐχθροῦ σου, παρηγωνίσθης δυστυχῶς. Ὅποιά ἀχαριστία! τοῦ ἀγαπῶντός σε μακρὰν τὸσον τεθεὶς στρατοῦ σου.

Κι' ὅταν τὰ μέτρα τᾶσκοπα, ἀτινα εἶχε λάβει ἡ ἄβουλος κυβερνήσις κατὰ τῶν στρατηγῶν τῆς, ἐμφύλιον προκάλεσαν, οὔτε καὶ τότε παύει τὸ μῖσος, ὑπερ' ἔτρεφες σὺ κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς.

Τὸν Πάνον σου ἀπώλεσες ἐν ἀλληλομαχίᾳ. πλὴν τῆς πατρίδος πάντοτε σὲ ὤθει ἅγιος ἔρως νὰ λησμονῇς τὰς θλίψεις σου καὶ ἐν συγκινήσει ἀγίᾳ νὰ ψάλλῃς τῆς κοινῆς μητρὸς τὴν δόξαν γλυκυτέρως.

Καὶ ὅταν τῆς μάχης ἡ κλαγγὴ σ' εἶχεν ἐλευθερώσει ἀπὸ τὴν Ὑδραν, ὅπου ἐκεῖ ἡ ἄκρα ἀχαριστία ποτὲ τῆς κυβερνήσεως ἀδίκως σ' εἶχ' ἐξώτει, ἐν μόνον εἶχες ὄνειρον, νὰ παύσῃ ἡ τυραννία.]

Καὶ ὄντως! παντοῦ ἔφερες καταστροφὰς μυρίας, δρώσεις τόσας καὶ ἐμπρησμούς, διὰ στρατηγημάτων, καὶ οἱ Μύλοι τότε ἐδόθησαν εἰς πῦρ μετὰ μανίας καὶ ἐπότησις δι' αἵματος τὰ περίξ τῶν θυμάτων.

Ἡ σπάνις ἦτο πάντοτε ἡ ἡττὰ σου ἡ μόνη καὶ ἂν ἐπολέμεις ὅλεθρος θὰ ἦτο τοῦ στρατοῦ σου, διὸ, μετὰ συνέσεως ἄκρας, Κολοκοτρώνη, ἀνωφελῶς δὲν ἔβαινες ποτὲ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ σου.

Ἐγειν' ὁ Κόχραν διὰ σοῦ στόλαρχος ἐν Τροιζίνι, καὶ αὐτὸς ὁ Καποδίστριας Ἑλλάδος κυβερνήτης, καὶ τῆς πατρίδος διὰ σοῦ ἡσύχαζεν ἡ δίνη, ὅταν δὲν εἰσηκούετο ἡ πνιγνὰ φωνὴ τῆς

Ἡσπιάθης τὰ φρονήματα τῆς ρωσικῆς μερίδος, οὐχὶ καὶ τὰ συμφέροντα ὑπηρετῶν τῶν ξένων, ἀλλὰ βαυκαλιζόμενος πάντοτε ὑπ' ἐλπίδος ὅτ' ἡ πατρίς θ' ἀναστηθῇ, ὡς νέφος ὑψωμένον.

Ἄν κακοβούλους ἐκρυπτες σκοποὺς, Κολοκοτρώνη, ὅτε πολλάκις ἔστρεφες τὸ βλέμμα εἰς Ρωσσίαν, ὁ Μπότσαρης καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς οἱ φίλοι σου οἱ μόνοι, ἀμέσως θὰ διελευσὶ τὴν μετὰ σοῦ φιλίαν.

"Οτε δ' ἀπέθανε σκληρῶς ὁ μέγας Κυβερνήτης
καὶ ἀντ' αὐτοῦ, ὡς βασιλεὺς, ὁ "Οθων ἐκηρύχθη,
χαρὰν ἡσθάνθης ἄμετρον, ὡς ἔντιμος πολίτης,
καὶ ἡ φιλοπατρία σου μεγάλη ἀπεδείχθη.

"Αλλ' ὅπως σχεδὸν πάντοτε εἰς ἄνδρας τοὺς μεγάλους,
ἀντὶ ἐπαίνων καὶ τιμῶν προσφέρεται ἐν τέλει
εἰς ἄλλους μὲν ἡ φυλακή, ὁ θάνατος δ' εἰς ἄλλους,
ἀλλ' ὕστερον ἡ δόξα των, ὡς ἥλιος ἀνατέλλει,

Οὕτω καὶ σύ, Θεόδωρε, εἰς φυλακὰς ἐπίσης
ἐκλείσθης εἰς χῶρον στενὸν καὶ περιωρισμένον,
σύ, ὅστις κατεσύντριψες τὰς δουλικὰς ἀλύσεις.
Ἴσως σοὶ ἦτο ἄνωθεν τοῦτο προωρισμένον!

Νὰ κόψωσι ἐζήτησαν τινὲς τὴν κεφαλὴν σου,
ἐν πόλει ὅπου ἄλλοτε πολέμησες γενναίως,
ὅπου ὁ Χάρων καὶ αὐτὸς σεβάσθη τὴν ζωὴν σου,
ὅταν ἐρρίφθης κατ' ἐχθρῶν, ὡς λύκος πειναλὲς.

Νὰ ἐνώθῃ τὸ αἷμά σου μετὰ τοῦ τῶν ἐχθρῶν σου,
νὰ παύσῃ πλέον διὰ σέ ὁ θρίαμβος ἐκεῖνος,
ὁ πόθος νὰ ἐκπληρωθῇ τινῶν ὁμογενῶν σου,
ὥς τοὺς συγγενεῖς σου νὰ δοθῇ, ἀντὶ τιμῶν, ὁ θρήνος.

"Αλλ' ἐβοήθησε ὁ Θεὸς καὶ ἡ ποινὴ ἀνεκλήθη
διὰ νὰ μὴ ἀτιμασθῇ ὕστερον ἡ πατρίς σου,
τοῦ "Οθωνος ἡ σταθερὰ ἰδέα μετεβλήθη
καὶ ἐξήχθῃς θριαμβευτικῶς τότε ἐκ τῆς φυλακῆς σου.

Καὶ γέρων ἔτι ἀσθενής, ὅτε ποτὲ ἡ πατρίς σου
διατελοῦσα ἐν γενικῇ καὶ ἄκρα ἀγανακτῆσει,
τῆς σεβαστῆς ἐπόθησε ν' ἀκροασθῇ φωνῆς σου,
ἦλθες εἰς Πνύκα, ἐν μυθικῇ λαλήσας τότε ρήσει.

"Αλλὰ οὐδόλως ἔσχυσεν ὁ εὐφυὲς σου μῦθος,
ἐνκνι δλης τῆς ὀργῆς τῶν πολιτευομένων,
ματαίως δὲ παρέβαλες, ὦ στρατηγέ, τὸ πλῆθος
τὸ τότε πρὸς τὸ παρελθόν, ἀνδρῶν φεῦ! τεθαμμένων.

Καὶ τέλος φεῦ! τοῦ βίου σου ὁ ἥλιος ἐσβέσθη
ὅτ' ἤχησε καὶ διὰ σέ ἡ τοῦ θανάτου ὥρα
ἐτῶν τὸ πλῆρες σῶμά σου ἐτάφη, ἀπωλέσθη,
πλὴν ἐπιζῇ ἡ δόξα σου ἤδη ἐν πάσῃ χώρῃ.

Σὺ ὁ μὴ κλίνας κεφαλὴν πρὸ τῆς ἡμισελήνου,
ὁ πάντοτε φερόμενος ἐχθρὸς τῆς τυραννίης,
οὐχὶ ἀνάνδρως ἔκυψες ἐνώπιον ἐκείνου,
πρὸς ὃν τὰ πάντα κλίνουσιν ἄνευ ἀδικφορίας.

Πόσον γλυκὺς ὁ θάνατος, Θεόδωρε, σοὶ ἐφάνη
ὅτ' ἐπὶ τέλους ἔβλεπες πατρίδα ἐλευθέραν.
δὲν σ' ἐμελλε τὸ σῶμά σου τότε ἂν ἀποθάνῃ,
καὶ τὴν ὑστάτην ἀπαθῶς ἀνέμενες ἡμέραν.

Ἀπέθανες, ὦ στρατηγέ, καὶ ἡ γενναία ψυχὴ σου
εἰς οὐρανοὺς πεπάρχησα βλέπει ἐν μακαρίᾳ.

ἐκστάσει, ἐκεῖθεν τὴν μικράν, πλὴν ἔνδοξον ἐξίσου,
πατρίδα ἤδη χαίρουσαν ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ.

Ὁ Χάρων, ὃν ἐπότηζες αἵματι τῶν ἐχθρῶν σου,
καὶ ὃν ἀντεμετώπισες εἰς τοὺς πολλοὺς ἀγῶνας,
τὸν μέγαν, γέρον τοῦ Μωρηᾶ, εἶδεν ἡρώισμόν σου
τὴν δόξαν, ἣτις θάμενεν εἰς τοὺς λοιποὺς αἰῶνας.

Καὶ ἐφοβήθη ὁ ἀδελὸς μὴ ἀπ' αὐτοῦ ἀρπάξης
τὴν θέσιν, ἣν μόνος αὐτὸς κέκτηται ἐν τῇ φύσει,
καὶ μὴ διὰ τῆς δόξης σου τὴν δόξαν του σκεπάσης,
τὰ θέμεθλα τοῦ θρόνου του ἡ ρώμη σου μὴ σείσῃ.

Καὶ σ' ἤρπασε, Θεόδωρε, ἡ ρώμη σου ἐγάθη.
Πρὸ τοῦ θανάτου πάντοτε τὸ πᾶν, ὡς δούλον, κύπτει,
τὰ φοβερά ἐνίκησες τούτου τοῦ βίου πάθη
στενὸς δὲ χῶρος εὐλαβῶς τὴν σὴν σποδὸν νῦν κρύπτει.

Ἀπέθανες! πλὴν πάντοτε ἡ δόξα μένει ζῶσα,
οὐδὲ ἰσχύει ἡ φθορὰ ταύτην νὰ καταβάλλῃ
διότι εἶνε ἀγήρατος καὶ ὡς αὖρα μειδιῶσα
τοὺς τάφους τῶν ἐπιφκνῶν πάντοτε περιβάλλει.

Ἐπέζησε τῆς μνήμης σου ἡ δόξα καὶ θὰ ζήσῃ
ἐνὸς ζωσιν Ἕλληνες, καὶ ἐν τῇ οἰκουμένῃ
τὸ ὄνομα τῆς πατρίδος μας οὐδέποτε θὰ σβύσῃ,
θὰ ζήσῃ πανταχοῦ τῆς γῆς πάντοτε ὑμνουμένη.

Ταύτην καὶ ἡμεῖς, ὡς Ἕλληνες, ἐνώπιόν σου ἤδη
γεραίρομεν μετὰ χαρᾶς δικαίας τῆς ψυχῆς μας,
ἵνα πᾶς ζῶν ἀκροασθῇ καὶ ἐπὶ τέλους ἴδῃ
τίς ἦτο ὁ γέρονς τοῦ Μωρηᾶ, ὁ ἐλευθερωτὴς μας.

Χαῖρε λοιπὸν τοῦ στρατηγοῦ, σικὰ εὐλογημένη,
πορεύθητι καὶ ἐνώθητι σὺν ταῖς σκιαῖς τῶν ἄλλων
εἰς τινα τ' οὐρανοῦ μονήν, ἥτις διὰ σέ ὠρισμένη
ὑπάρχει, ὅπου καὶ χορὸς τόσων ἡρώων ψάλλων.

Καὶ ψάλλε ἐπινίκειον ὑπὲρ ἐλευθερίας,
ἣτις τὴν σήμερον κοσμεῖ τὴν ἱερὰν πατρίδα
καὶ πάντοτε εἰς τὰς ἡμῶν διάσωζε καρδίαν
τῆς Ἑπταλόγου πόλεως τρισπόθητον ἐλπίδα.

Μὴ δὲ λησμόνει καὶ ἡμᾶς ὥς τὰ ὕψη ἀνελθοῦσα,
ἀλλὰ ἐκεῖθεν ἂν ποτε εἰς Πόλιν τὴν ἁγίαν
ἴδῃς χωροῦντας σύμπαντας, ἢ τάχυνον ἐλθοῦσα,
ἢ ὅλην εἰς τὰ στήθη ἡμῶν χύσον τὴν σὴν ἀνδρείαν.

Ἐν Ζακύνθῳ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Χ. ΖΩΗΣ.

ΛΙΑΝ ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Ο ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΡΟΣ

ιστορικὸν σημείωμα ὑπὸ Λεωνίδα Χ. Ζῶν.
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΖΑΚΥΝΘΙΑ

ΦΙΛΟΘΟΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

τοῦ Λήξαντος ἔτους (1)

(Συνέχεις ὅρα ἀριθ. 163)

Καὶ αὕτη μὲν εἶνε ἡ γνώμη τοῦ Λαμαρτίνου, ἣν εὐρέως πως ἠθέλομεν συζητήσει, ἂν ἐπέτρεπον τὰ ὅρια τῶν «Μουσῶν». Καλὸν ὅμως εἶνε νὰ καταβάλληται μείζων προσοχή, ἐπὶ δὲ μείζων σκέψις, πρὶν ἢ κανεὶς πειραθῇ τὴν μετάφρασιν οὗ τινος δῆποτε ποιητοῦ, πειρώμενος νὰ προσεγγίσῃ τὸ πνεῦμα καὶ νὰ ἀποδώσῃ τὰς ἐννοίας τῆς ἐμπνεύσεως τοῦ καλλιτέχνου. Δύο καθ' ὅσον γνωρίζω μεταφράσεις ποιητῶν ἐκ τῶν πολλῶν, ἃς ἔτυχε πλειστάκις νὰ μελετήσω φέρουσι τρανότανα ἐχέγγυα ἐπιτυχίας προσεγγιζούσης εἰς τὸ πρωτότυπον. Ἡ μὲν τοῦ ποιητοῦ Ἰουλίου Τυπάλδου Πρετεντέρου τῆς «Ελευθερωμένης Ἰερουσαλὴμ» τοῦ Τάσσου ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ πρωτοτύπου, ἡ δὲ τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ Μέμνονος Μαριζώκη ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ κειμένου. Οἱ δύο οὗτοι ἄνδρες, ἄνδρες γνώσεων ποικίλων καὶ κατατριβέντες οὐχὶ πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν, ἀλλὰ περὶ τὴν μελέτην τῶν ποιητῶν, κατώρθωσαν, τόσῳ νὰ εἰσχωρήσωσιν εἰς τὰς σκέψεις καὶ τὰς ἐννοίας τῶν ποιητῶν, ὥστε δὲν ἐπεχείρησαν διὰ παιγνίδι τὰς μεταφράσεις ἐκείνας, ὅπως τινὲς βεβαίως διὰ παιγνίδια ἐπεχείρησαν τὴν μετάφρασιν τοῦ Dante, ἀλλὰ κατέγιναν εἰς μελέτας, αἵτινες ἀπέφερον τὰς ἐπιτυχίας ἐκείνας τῶν μεταφράσεων.

Καὶ ἄλλοτε παρετηρήσαμεν, ὅτι δυστυχῶς ἐν Ζικύνθῳ τὸ ἐπιστημονικὸν πνεῦμα ἀδρανεῖ καὶ εἴτε ἀποκλειστικῶς θεραπεύει ξηρότατα τὴν ἐπιστήμην, εἴτε περισπᾶται περὶ πολλὰ, ἐκτὸς τῆς ἐπιστήμης, ἀπαξιοῦν νὰ παραγάγῃ γενναῖόν τι ἐν τῇ καθ' ὅλου ἐπιστήμῃ καὶ τοῖς γράμμασιν. Εἰς χρόνους παλαιότερους οἱ παλαιότεροι ἐπιστήμονες ἐν Ζακύνθῳ ἔτρεφον στοργὴν καὶ περὶ τὰ φιλολογικά, πολλοὶ δὲ τούτων πολλὰ τὰ καλὰ συνέγραψαν. Ἀλλὰ πρὸ χρόνων πολλῶν καὶ ἡ στοργὴ αὕτη ἐξέλιπε καὶ ἀπαθῶς διέρχεται τις καὶ αὐτὰς τὰς νεωτέρας ἐκδόσεις νεωτέρων ἔργων, ἐκ τῆς μελέτης τῶν ὁποίων συμπληροῦται ἡ γραμματικὴ μόρφωσις καὶ ἀνάπτυξις. Ὁ ὕλισμός, ἡ σκέψις περὶ τοῦτον ἡ ἀποροφῶσα πᾶν ἰδανικόν, κατέκλυσε τὴν ὁρμὴν ἐκείνην καὶ τὸν ζῆλον πρὸς πᾶν, ὅπερ ἀφορᾷ εἰς τὰ γράμματα καὶ ἐν γένει εἰς τὴν φιλολογίαν καὶ κατέστησε τοὺς ἄλλως ἐπιστημονικῶς ἐσχηματισμένους τοῦ τόπου ἐπιστήμονας ὡς ἀναλγητοὺς καὶ ἀπαθεῖς περὶ τὴν τῶν γραμμάτων δοχολίαν. Δακτυλομετροῦνται καὶ ἐνταῦθα ὅσοι δοῶσι γραμματικῶς καὶ περιορίζονται εἰς συζητήσεις ξηρὰς, ὧν τὸ ἀποτέλεσμα βεβαίως εἶνε ἄγονον. Ἐξαιρέσιν εὐτυχῶς τῆς τοιαύτης

περὶ τὰ γράμματα ἀπαθείας ἀποτελοῦσιν οἱ ἐπιστήμονες κ. κ. Δημ. Ἀμπελορράδης καὶ Ναθαν. Δομενεγίνης. Ὁ πρῶτος τούτων συχνότερον ἐπιφαινόμενος εἰς τὴν δημοσιογραφίαν, μελετηρὸς, θεράπων δὲ τῶν γραμμάτων ὁμηρὸς, πολλάκις παρέσχε δείγματα τῶν φιλολογικῶν αὐτοῦ μελετῶν διὰ τῆς δημοσιεύσεως διαφόρων τῶ εἶδος διατριβῶν. Ἐν ταῖς διατριβαῖς τοῦ κ. Δημ. Ἀμπελορράδου, καὶ τοι πασιφανῶς ἐμφαίνεται τὸ δαψιλὲς τῶν γνώσεων καὶ τὸ ἐπιμελὲς τῆς μελέτης, ὅμως τὸ ἀρχαῖον ὕφος καὶ ἡ περὶ τὸ λεκτικὸν ὑπερβάλλουσα παλαιὰ χρῆσις προσδίδουσιν εἰς τὰς ἄλλως ἐμδριθεῖς μελέτας τοῦ ἰδιόρρυθμόν τινα τύπον γλώσσης, ὅστις, ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς καθίστησιν ἐπαγωγὸν τὴν μελέτην, ἀφ' ἑτέρου βαρύνει ταύτην αἰσθητικῶς τόσῳ, ὥστε ὁ ἐξησκημένος εἰς τὸ ἄλλως Ἑλληνικὸν ἐκεῖνο ὕφος τοῦ κ. Ἀμπελορράδου, νὰ κατανοῇ τὸν γράφοντα καὶ ἐξ ἀνυπογράφων διατριβῶν. Ἐν τούτοις καὶ μόνῃ ἡ πρὸς τὰ γράμματα στοργὴ καθίστησι τὸν κ. Ἀμπελορράδην ἀξίον ἐπαίνων συχνάκις διαφεύγοντα τῶν ποικίλων αὐτοῦ ἀσχολιῶν, ἀποκλειστικῶς ὑπὲρ τῆς θεραπείας τῶν Μουσῶν. Ὁ κ. Ναθ. Δομενεγίνης τυχὼν ἀπὸ χρόνων παιδικῶν ἀναπτύξεως ἐπιμελεσμένης καὶ πρωίμως καταζυμωθείς διὰ ναμάτων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητικῶν, ἔγραψε πολλὰ τὰ καλὰ, ἰδίως δὲ ἔργα ποιητικά, ὧν βεβαίως προεξάρχει ὁ πρὸς τὴν Κρήτην ὕμνος, ἐν ᾧ ἀριδύλως ἐμφαίνεται τὸ ποιητικὸν ἀφ' ἐνὸς τάλαντον τοῦ γράψαντος, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκδηλοῦται τὸ ὑψηλόφρον τῶν Κρητικῶν αἰσθημάτων διὰ γλώσσης ζωῆς καὶ δι' εἰκόνων ἀπῶν. Συνήθως ὁ κ. Δομενεγίνης ἀποκλίνει πρὸς τὸ εἶδος τῆς οὐμοριστικῆς ποιήσεως γράφει χαριέστατα ποιήματα, ἐν οἷς ἐμφαίνεται ὅχι κοινὴ τις καὶ τετριμμένη στιχοπλοκία, ἀλλ' ἐργασία κατόπιν γνώσεως καὶ συναισθήσεως.

(ἔπεται τὸ τέλος)

ΓΕΩΡΓ. Δ. ΜΑΝΕΣΗΣ

(Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ὀνομαστικῆς ἐορτῆς τοῦ ἀγαπητοῦ μας συνεργάτου κ. Γεωργ. Δ. Μάνεση ὁ αἰσθηματίας φίλος ποιητῆς κ. Ἰω. Γ. Τσακασιάνος ἐπέμψεν αὐτῷ ἐξ Ἰθάκης τὸ κατωτέρω τετράστιχον, τὸ ὁποῖον εὐχαρίστως καὶ δημοσιεύομεν.)

Χρόνια, πλούτη κ' εὐτυχία
σοῦ εὐχεται μὲ δυὸ φιλιὰ
τοῦ Σπυργίτη σοῦ ἡ καρδιά
μ' ὅλη της τῇ φαιμελιά.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Μονάχος κι' ἔρημος σὰν χελιδόνι
περνοῦν ἡ μέρες μου, στὴν ξενιτειά,
πάντοτε ἄγριοι μὲ δέρνουν πόνοι,
χωρὶς χαμόγελα χωρὶς φιλιὰ.

Σὰν τ' ἄγρια κύματα θαρυὰ, ἀφρισμένα
χτυποῦν ἐς τὴν ἔρημη ἀκρογιαλιά,
μακρυὰ ἀφ' τὰ μέρη μου, χωρὶς ἐσένα
δέρνει ἐς τὰ στήθη μου γοργὰ ἡ καρδιά.

Ποιὸς ἔξυρει, ἀγάπη μου, μέσα σ' τὸν Ἀδῆ,
μέσα σ' τοῦ τάφου μου τὴ σκοτεινιά,
ἀνθ' ἀντικρύσω μὲς τὸ σκοτάδι
τὰ οὐράνια κάλλη σου τ' ἀγγελικά!

Ζάκυνθος Ἰανουάριος 1901.

Ἰωάννης Ν. Καμβανέλλης.

Ῥυγέματα καὶ Δημοσιεύσεις

— «**Ἡμερολόγιον ἀσθενοῦς κόρης**». Τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον πολύκροτον καὶ συγκινητικώτατον ἔργον τοῦ γάλλου μυθιστοριογράφου Paul Heyse, οὗ τινος τὴν ἐπιτυχὴ μετάφρασιν ἐφιλοτέχνησεν ὁ ἐκλεκτὸς συνεργάτης ἡμῶν κ. Γ. Δ. Μάνεσης, ἐκδίδεται λίαν προσεχῶς ὑπὸ τοῦ τυπογράφου κ. Δ. Κοντόγεωργα ἐν περικύψει ἐξ 100 σελίδων τεύχει καὶ ἀντὶ δραχμῆς τιμώμενον. Ἡ ἀπόκτησις τοῦ ἀνωτέρου ἔργου θεωρεῖται ἀπαραίτητος εἰς τὸν ἰσχυριζόμενον ὅτι κατέχει βιβλιοθήκην ἐκλεκτῶν καὶ ἀξιαναγνώστων βιβλίων καὶ ὡς τοιοῦτον θερμότατα συνιστῶμεν αὐτὸ εἰς τοὺς συνδρομητὰς καὶ ἀναγνώστας ἡμῶν.

— «**Ὁ Φάρος τῆς Ἀνατολῆς**». Περίκομψον καὶ καλλιτεχνικῶς ἐκτετυπωμένον ἐξεδόθη ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸ πρό τινος χρόνου προαγελθὲν ἡμερολόγιον ὑπὸ ἐκδότην τὸν φιλοπρόδον καὶ ρέκτην κ. Σακελλαρίδην. Ἀναδιφῶν τις τὰς σελίδας τοῦ πολυτελοῦς τούτου ἡμερολογίου, ἐκδοθέντος κατὰ τὸν τύπον τῶν Παρισινῶν ἡμερολογίων τοῦ Ἀσσέτ, συναρπάζεται αἰφνης ὑπὸ τῆς καλαισθησίας, δι' ἧς τοῦτα εἶνε ἐκτετυπωμένον καὶ ὑπὸ τῆς πλουσιωτάτης τοῦτον πινακοθήκης, ἥτις περιλαμβάνει τμηματικῶς 246 εἰκόνας καλλιτεχνικώτατα ἐκτετυπωμένας τῶν ὀφθαλμῶν παλαιάρχων, τῶν ἐσπε-

μένων κεφαλῶν καὶ ἡγεμόνων καὶ ἀρχηγῶν τῶν κρατῶν, τῶν σπουδαιότερων μνημείων τοῦ Βυζαντίου, τῶν κυριωτέρων ἐν Ἑλλάδι ἀρχαίων μνημείων καὶ νεωτέρων ἱερυμάτων, τῶν ἐθνικῶν εὐεργετῶν, καὶ τῶν πλείστων δημοσιογράφων καὶ ἐκδοτῶν ἐφημερίδων. Τὸ ἡμερολόγιον τοῦτο τοῦ κ. Σακελλαρίδου, τὸ μετὰ τόσης ἐπιμελείας καταρτισθὲν καὶ τόσῳ ἐπιτυχῶς διαρρυθμισθὲν καθ' ἑλὴν, εἶνε οὕτωσι διδύκον χρησιμώτατον εἰς πᾶσαν πληροφορίαν, εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν τε δημόσιον καὶ τὸν καθ' ὅλου βίον. Συντόμως ἐν τούτῳ περιλαμβάνονται σύντομοι διατριβαί, ἐκτενεσιτέρα τῶν ὁποίων εἶνε ἡ τῆς πρωτεύουσας τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους καὶ σύντομοι βιογραφικαὶ σημειώσεις τῶν μεγαλειτέρων τοῦ ἔθνους εὐεργετῶν. Ὑπὸ τοιαύτην ἐποψιν, ὑπὸ τὴν ἐποψιν δαλονότι τῆς καλαισθησίας καὶ τῆς χρησιμότητος, τὸ ἐν λόγῳ ἡμερολόγιον κατέκτησεν ἑδαφὸς ὅχι μικρὸν καὶ ἐγένετο πρωτότυπον εἰς τὸ εἶδος τῶν ἡμερολογίων ἐκείνων, ἅτινα σκοποῦσι δι' ὅλου τοῦ ἔτους νὰ παρέχωσιν εἰς τοὺς ἀναγνώστας γνώσεις ὠφελίμους καὶ πληροφορίας ἀπαραιτήτους. Τὸ ἡμέτερον περιοδικὸν ἐκφράζον τὰ συγχαρητήρια πρὸς τὸν φιλότιμον ἐκδότην τοῦ ὄντως καλλιτεχνικοῦ τούτου ἡμερολογίου, ἐπεύχεται τὴν ἐνίσχυσιν καὶ ἐνθάρρυνσιν τοῦ ἐκδότου πρὸς συνέχειαν ἔργου, ὅπερ δικαίως τιμᾷ τὸ Ἑλληνικὸν γένος.

— «**Ἡ Ἱρις**». Ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 25 λήξ. τῆς ἐν Βουκουρεστίῳ ἐγκρίτου συναδέλφου «**Ἱριδος**» δημοσιεύονται διάφορα περισπούδαστα καὶ ἐνθουσιώδη ἄρθρα καὶ ποιήματα ἀφιερωμένα εἰς τὴν 25 Μαρτίου. Χαίρομεν, τῇ ἀληθείᾳ, βλέποντες τὴν ἑλληνικὴν δημοσιογραφίαν μετὰ πατριωτικοῦ θάρρους προασπιζομένην τὰ συμφέροντα τῶν ἀνθρώπων ἀδελφῶν ἡμῶν ἐν αὐταῖς ταῖς ἐστίαις τοῦ μισελληνισμοῦ καὶ διαθερμαίνουσιν τὰ ἐθνικὰ αἰσθήματα ἐκεῖ ὅπου οἱ πανταχόθεν λυσσώδως πνέοντες ψυχροὶ ἀνεμοὶ τελείαν ἀπειλοῦσι τὴν ἀπόψυν αὐτῶν.

— **Παναθῆναια**. Ἐξεδόθη καὶ τὸ 13ον τεύχος τοῦ ἐν Ἀθήναις λαμπροῦ τούτου περιοδικοῦ, περιέχον ἄρθρα καὶ μελέτας γνωστοτάτων καλῶν καὶ πλαῦτον καλλιτεχνικῶν εἰκόνων. Οὕτω δημοσιεύονται ἐν αὐτῷ: ποίημα τοῦ Ἀρ. Προβελεγγίου «**Διπλὴ Ζωή**», Ε. Δ. Ροῖδου «**Κυνομυομοχία**», Κ. Ζησίου «**Ἀρχαῖοι καὶ νέοι ἀθληταί**», Γεωρ. Φραγκοῦδου «**Ἡ Πάφος**», Υ. Λοαζόν «**Ὁ θεῖος νόμος τῆς οἰκογενείας**», Γ. Σωτηριάδου «**Ἀρχαῖος ἑλλ. δίσκος**», Α. Φιλανθρωπίνου «**Ἡ ἀστιάθεια τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ποιητικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν ἔργων**» καὶ σπουδαιώτατον ἄρθρον περὶ τοῦ ἐξόχου ζωγράφου Μπαϊκλίν ὑπὸ τοῦ γερμανοῦ κριτικοῦ ἔργου Χάρτ γραφέν.

— «**Τὸ Βῆμα**». Νέα ἐξεδόθη ἐνταῦθα ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον πολιτικὴ καὶ φιλολογικὴ ἐφημερίς ὑπὸ δόκιμου γραφμένου καλῶν, τῇ ὁποίᾳ εὐχόμεθα προσδοκᾶν καὶ ἐπιτυχίαν.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΔΙΑΦΘΡΑ

— **Εορταὶ Βασιλικαί.** — Ἡ 23 ἡμέρ. Ἀπριλίου, ὀνομαστικὴ ἐπέτειος τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἡμῶν Γεωργίου, ἐορτάσθη καὶ ἐνταῦθα μετὰ πάσης πανηγυρικῆς μεγαλοπρεπείας καὶ ἐνθουσιασμοῦ. Ἐν τῷ ναῷ τῆς Μητροπόλεως παρέστησαν ὅτε σεβαστὸς παρ' ἡμῖν Νομάρχης κ. Α. Διογενεΐδης, ὁ φιλόπολις Δήμαρχος κ. Α. Μακρῆς, πᾶσαι αἱ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ Ἀρχαί, οἱ κ. κ. Πρόξενοι τῶν φίλων Δυναμειῶν, ἡ φρουρά, ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Λαϊκῆς Σχολῆς ἐν σώματι, οἱ κ. κ. Δημοσιογράφοι καὶ ἡ Φιλαρμονικὴ. Μετὰ τὴν δοξολογίαν, κατασκευαστικῶς τελεσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Σ. ἡμῶν Ποιμενάρχου καὶ τὸν ψαλόντα πολυχρονισμὸν τῶν Βασιλέων, ὁ ἀξιότ. Νομάρχης ἐζητωκρύγασε ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως καὶ ἡ φωνὴ του ἐκαλύφθη ὑπὸ ζητωκραυγῶν τοῦ πλήθους. Ἀκολούθως ὁ κ. Νομάρχης φιλοφρόνως καὶ λίαν εὐγενῶς ἐδέχθη τὰς εὐχὰς τῶν διαφόρων ἀρχῶν τῶν προξένων καὶ τῶν πολιτῶν ἐν τῷ Νομαρχίῳ Καταστήματι κατὰλλήλως κεκοσμημένῳ διὰ δαφνῶν, μύρτων, σημαδιῶν καὶ εἰκόνων τῶν Βασιλέων, ἐνδὺ κυλικεῖον γλυκυσμμάτων καὶ ἀναψυκτικῶν πλουσιώτατον εἶχε περικτεθῆ ταῖς ἐπισκέπταις. Τὸ ἐσπέρας ἅπαντα τὰ δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ καταστήματα ἐφωταγωγήθησαν.

— Ἐν Ναυπλίῳ ἐτελέσθησαν τῇ παρελ. Δευτέρῃ μετὰ πάσης ἐπισημότητος τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἀνδριάντος τοῦ στρατηγοῦ Θ. Κολοκοτρώνου. Ἡ Ζάκυνθος, μεθ' ἧς ἀρρήκτως συνεδέθη τὸ ὄνομα τοῦ στρατηγοῦ τούτου μακαρίζει ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τὴν ἀγῆρω αὐτοῦ μνήμην.

— **Ἀναθηματικὴ στήλη.** — Ἐν τῷ προαυλίῳ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἐνώπιον τῶν Βασιλέων καὶ ἀπείρου κόσμου ἐγένοντο τελευταίως τ' ἀποκαλυπτήρια τῆς ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου ἀνεγερθείσης ἀναθηματικῆς στήλης πρὸς τοὺς ὑπὲρ πατρίδος κατὰ τὸν τελευταῖον ἀτυχῆ πεσόντας φοιτητάς, ὧν τὰ ὀνόματα, χρυσοῖς γράμμασιν ἐπ' αὐτῆς γεγλυμένα εἰσὶ τὰ ἐξῆς: Σωκρ. Ἀγγελόπουλος, Χρ. Ἀστερίου, Δικαῖος Γιατράκος, Ἀντών. Γρηγοράκης, Δημήτρ. Δάμτας, Πέτρος Διακουμάκος, Κωνστ. Ἐμμανουήλ, Γεώργ. Ζερβουλᾶκος, Πέτρος Χ. Ζώης, Τιμολ. Ἡλιοπούλος, Ἀριστοτ. Κατσελίδης, Δημήτρ. Κόκκινος, Ἰωάν. Κορωνάκος, Δημήτρ. Κοσμάπουλος, Ἰωάν. Κρητικὸς, Γεώργ. Μιταυτοῆς, Ἰω. Παναγιωτόπουλος, Σερᾶφ. Παπαϊωάννου, Ἀλεξ. Παπανικολόπουλος, Πρακλῆς Παρπαρίας, Δημήτρ. Πατσούρης, Πέτρος Σκιαδῶς καὶ Χρ. Τσουλόπουλος. Ἐπὶ τῇ σήμερον δ' ἐπετείφω πολλῶν, ἐν οἷς καὶ τὸ πολυτίμου ἀδελφοῦ ἡμῶν, τῶν ἀνωτέρω πεσόντων, μακαρίζομεν τὴν μνήμην αὐτῶν.

— **Λαϊκὴ Σχολή.** — Ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Α. Σχολῆς ἐν γνῶσει τῆς χρησιμότητος πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν λαϊκῶν στρωμάτων, ἣν παρέχει ἡ Σχολὴ αὕτη, ἧς ἡ ἰδρυσις ὀφείλεται τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ ἀνθ' ὧν πατριῶτος ὑπὲρ τοῦ τόπου του μεριμνᾶ, λαοφιλήτου δημάρχου μας κ. Ἀντ. Μακρῆ, διὰ ψήφισμάτος τῆς ἀναγνωσθέντος τὴν προπαρα. Κυριακὴν ἐνώπιον πολλοῦ κόσμου ὑπὸ τοῦ ἀγαπῶντος ἡμεῖς κ. Ἀγγ. Μωρέττη ἀνῆρτησεν ἐν τῇ αὐτοῦ τῆς Σχολῆς τὴν ἐν φυσικῇ με-

γέθει εἰκόνα τοῦ ἱδρυτοῦ Δημάρχου κ. Ἀντ. Μακρῆ ἐν μέσῳ τῶν ἐπιδοκιμασιῶν καὶ τῶν ἐπευφημιῶν τοῦ παρευρεθέντος ἐκεῖ πλήθους.

— Πυρκαϊὰ ἐκραγεῖσα σήμερον περὶ τὴν 5 πρωινήν ὥραν, ἀπετέφρωσε τὴν οἰκίαν, ὅπου τὸ ἀρτοποιεῖον τοῦ κ. Μουστάκη.

— Πινακίδες. Ἠρξάτο κατ' αὐτὰς ἡ τοποθέτησις τῶν πινακίδων τῶν ὁδῶν, τῇ ἐπιστάσει δὺς τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τῆς ὀνοματοθεσίας τῶν ὁδῶν Ἐπιτροπῆς ἀξιότ. κ. κ. Κωνστ. Σηγοῦρου καὶ Σ. Δε-Βιάζη καὶ τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. Γ. Τριχᾶ.

— **Γάμοι.** — Εὐφρόσυνον ἐτελέσθησαν κατ' αὐτὰς ἐν Ἀθήναις οἱ γάμοι τοῦ γνωστοῦ ἀνὰ σύμπαντα τὸν φιλολογικὸν κόσμον λογογράφου συμπολίτου μας κ. Γρηγορίου Ξενοπούλου μετὰ τῆς ἀρίστως μεμορφωμένης Δ.δος Τίτας Γ. Κανελλοπούλου. Τῷ νεαρῷ ζεύγει εὐχόμεθα πᾶσαν ἐπίγειον εὐτυχίαν.

— Δύο νεαρὰ καὶ εὐτυχεῖς ὑπάρξεις συνέδεσε κατ' αὐτὰς εὐαρμοστός ὁ Ὑμέναιος, τὸν ἀξιάγαστον καὶ εὐπαιδευτον ἐπιστήμονα συμπολίτην μας κ. Διονύσιον Ε. Μαρτινέγκον καθηγητὴν, μετὰ τῆς εὐγενεστάτης καὶ ἐπιμελελημένης μορφώσεως δεσποσύνης Ἐλισάβετ Κιββαδία, προσφιλοῦς ἀνεψιάς τῶν ἀξιότ. ἀδελφῶν Δημ. Μπαμπάκου. Ραίνοντες δι' ἀνθρώπου τοῦ ἔκρος τὸ εὐτυχές ζεύγος εὐχόμεθα αὐτῷ βίον μακρὸν, εἰρηνικὸν καὶ ἄλυσον.

— **Ἀφίξεις καὶ Ἀναχωρήσεις.** Ἀφίκοντο ἐξ Ἀθηνῶν οἱ εὐέλπιδες νέοι κ. κ. Ἀντ. Δ. Στραβοπόδης καὶ Δημ. Δ. Βολτέρρης φοιτηταί.

— Ἀνεχώρησαν εἰς Ἀθήνας οἱ ἀξιότ. Βουλευταὶ Ζακύνθου Κ. Κ. Κωνστ. Ἀργ. Λομβάρδος καὶ Γεώργ. Ρώμας.

— Ἀνεχώρησεν εἰς Κερκλληνίαν ἡ ἀξιότιμος οἰκογ. εἰς τοῦ ἐκείσε Λιμενάρχου κ. Εὐχγ. Μαυρογένους.

— Ἐπίσης μετὰ βραδείαν δικμονὴν ἀνεχώρησεν εἰς Ἀθήνας ὁ ἔγκριτος συμπολίτης μας ἱατροχειρουργὸς κ. Ἰούλιος Γαλβάνης.

† **Θάνατοι.** Ἐν ἡλικίᾳ ἐβδομήκοντα καὶ ὀκτὼ ἐτῶν κατήλθε κατ' αὐτὰς εἰς τὸν τάρον προπεμφθεῖσα ἐν βαθύτάτῳ πένθει καὶ εἰλικρινεῖ ψυχικῇ θλίψει ὑπὸ τῆς κοινωνίας μας, πολυσέβαστος καὶ ἀγαθὴ δέσποινα ἡ **Θεοδωρίτσα** Στ. Παπαδάτρου, πολύτιμος ἐν σωφροσύνῃ ὡς σύζυγος καὶ προσφιλεστάτη καὶ σεβαστὴ μήτηρ τῶν εὐπολήπτων καὶ ἀξιότ. συμπολιτῶν μας κ. κ. Ἰωάννου, Σπυρίδωνος καὶ Ἐμμανουήλ ἀδελφῶν Στ. Παπαδάτου, τέκνων ἀνταξίων τῶν πολλῶν ἀρετῶν τῆς εἰς Κύριον μεταστάσης. Συλλυπούμενοι καὶ δημοσίᾳ ὀλοφύχως τῇ φιλῇ οικογενείᾳ τῆς μακαρίτιδος, εὐχόμεθα αὐτῇ αἰώνιαν τὴν μνήμην.

† Ἐπὶ τῇ σκληρᾷ ἀπωλείᾳ τοῦ προσφιλεστάτου υἱοῦ του **Νικολάου**, τὸν ὅποιον πνοὴ βορρᾶ ἀγρία ἀπέσπασεν ἐκ τῆς οικογενειακῆς ἀγκάλης, θερμῶς συλλυπούμεθα τὸν ἀτυχῆ καὶ πολυῶλυστον πατέρα του Διονύσιον Δακρυρὴν ἐπευχόμενοι αὐτῷ τὴν ἐξ Ὑψους παρρησίαν.

— Τὸ Βασεῖον τοῦ κ. Γ. Αὐχέρη περὶ τῇ ὁδῷ Ἀνεξαρτησίας ἐορτάσθη καὶ ἐκτελεῖται καὶ ἐκτελεῖται καὶ τὰς πλέον δυσκόλους ἐργασίας εἰς τιμὰς συμφερούσας.

ΔΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΠΡΟΣ ΙΔΡΥΣΙΝ ΑΝΔΡΙΑΝΤΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΦ' ὕψηλῳ στυλοβάτου ἔστησεν ἡ ἐλευθέρα Ἑλλάς τοὺς πρώτους τῶν μαρτύρων τῆς θαυμασίας αὐτῆς παλιγγενεσίας, τὸν Ῥήγαν καὶ τὸν Γρηγόριον, καὶ μετ' εὐγνωμοσύνης βραδείας μὲν ἀλλ' ἀσφαλοῦς ἀγωνίζεται νὰ συμπληρώσῃ τὰς στήλας καὶ τοὺς ἀνδριάντας τῶν κληροδοτησάντων εἰς ἡμᾶς ἐλευθέραν πατρίδα πρὸς μνημόσυνον μὲν τῆς ἀρετῆς αὐτῶν καὶ φιλοπατρίας, πρὸς διδασκαλίαν δὲ καὶ ὑπομνήσιν τοῦ καθήκοντος τῶν νεωτέρων.

Ἀλλὰ θὰ ἔμενεν ἀσυμπλήρωτον τὸ ἔργον τῆς εἰς αὐτοὺς ὀφειλομένης τιμῆς καὶ ἀτελῆς ἡ μνημόσυνος στηλογραφία, ἂν δὲν συμπαρατάσσετο ἐν αὐτῇ τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ ἐλευθεροῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου εἰς τὰς μαρφὰς τῶν πρώτων ἐλευθερωτῶν ὁ ἀνδρὶς τοῦ τελευταίου στρατιώτου καὶ ἐσχάτου μάρτυρος τοῦ Βυζαντίου.

Ἰδρύνοντες τὸν ἀνδριάντα Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου, τοῦτο μὲν θὰ διατρανώσωμεν τὸν σύνδεσμον τὸν ἀδιασπᾶστος συνδέοντάς τας δύο κυριωτάτας διὰ τῶν αἰώνων ἐστίας τῆς ἑλληνικῆς ιδέας, τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν, τοῦτο δὲ θὰ ἐπιδείξωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους σύμπαντος πρὸς τὸν ἡγέτην τῆς φάλαγγος τῶν γενναίων, ἡτὶς διδάσκει ἡμᾶς οὐ μόνον τὸ νικᾶν, ἀλλὰ καὶ τὸ πίπτειν ὑπὲρ πατρίδος.

Πεποίθαμεν, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν ἐπὶ μόνῳ τῷ ἀκούσματι τοῦ ὀνόματος τοῦ μεγάλου στρατιώτου καὶ μάρτυρος βασιλέως θέλει πανδημῶς συνεισφέρει τὸν ὀβολὸν αὐτοῦ.

Μάρκος Ν. Δραγοῦνης, πρόεδρος, Ἀστυάκης Θ. Ζαΐμης, Π. Καλλιγᾶς, Ι. Κουντουριώτης, Σπυρ. Π. Λάμπρος, γραμματεὺς, Λέων Μ. Μελάς, Ἰωάννης Πεσματιζόγλου, ταμία, Ἀλέξανδρος Σ. Κ. Ρώμας, Παῦλος Στεφάνοβικ Σκυλίτζης.

(Σ.Δ.Μ. Τίς Ἑλλήν ὑπὸ ἱερᾶς δὲν κατέχευται συγκινήσεως ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τοῦ ὀνόματος τοῦ ἡρώος ἐκσιλέως τοῦ Βυζαντίου Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου, τοῦ τελευταίου τούτου προμάχου τῆς πίστεως καὶ πατρίδος, τοῦ ὁποίου τὸ ἐπὶ τῶν τειχῶν τῆς Ἑπταλόφου πόλεως ἀφειδῶς χυθὲν αἷμα μεταγγιθὲν καθ' ὅλους τοὺς χρόνους τῆς δουλείας ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν σφριγὸν ἐκυκλοφόρησεν εἰς τὰς φλέβας τῆς τιτανοτόκου τοῦ 21 ἐποχῆς; Τίς παράλειψιν ἱεροῦ καθήκοντος δὲν θεωρεῖ τὴν μὴ μέχρι τοῦδε ἀνέγερσιν ἀνδριάντος εἰς τὸν ἔθνομάρτυρα τοῦτον ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος; Καὶ τίς Ἑλλήν, εἰς τὰς φλέβας τοῦ ὁποίου ρεεὶ ἄγνον ἑλληνικὸν αἷμα, ἀνάληγτος θέλει μείνει, τίς θέλει ἀρνηθῆ καὶ δὲν θέλει σπεύσει νὰ καταβάλλῃ τὸ τάλαντον καὶ τὸν ὀβολὸν οὗτοῦ ὑπὲρ ταιούτου ἀκαποῦ ἁγίου, τοῦ ὁποίου τὴν ἐκτέλεσιν φιλοτίμως ἀτέλασεν Ἐπιτροπή, ἥς τὰ ἐλλειπῶς μέλη ἐξ ἁγῶν ἐμπνεύονται πατριωτικῶν αἰσθημάτων;

Καὶ «ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ» ὑπὸ τοιούτων σκέψεων ὠθούμεναι ἀνοίγουσαι ἀπὸ σήμερον ἔρκανον συνεισφορῶν πρὸς ἰδρύσιν ἀνδριάντος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου, ἀσμένως ἐέλυσαι δημοσιεύει ἐκάστοτε τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ποσὰ τῶν πρὸς τοῦτο συνεισφερόντων Ἑλλήνων πατριωτῶν.)

— Ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ἐνταῦθα ἀρτισυστάτου Σχολῆς φωνητικῆς μουσικῆς ἐλάβομεν πρὸς δημοσίευσιν τὸ κατωτέρω.

ΣΧΟΛΗ ΦΩΝΗΤΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΕΝ ΖΑΚΥΝΘῳ

Ἐπειδὴ πολλοὶ κηκόβουλοι ἀπὸ πνεῦμα ἀντιδράσεως κινούμενοι διασπείρουσι ραδιουργίας, ἀναγκαζόμεθα διὰ τοῦτο νὰ δηλώσωμεν ὅτι ἡμεῖς ἰδρύνοντες τὴν σχολὴν ταύτην οὐδόλως σκοποῦμεν ν' ἀντιδράσωμεν πρὸς τὸ τμήμα τῆς φωνητικῆς μουσικῆς, τὸ συσταθὲν παρὰ τῆς ἀξιοτίμου Ἐπιτροπῆς τοῦ Φιλαρμονικοῦ Συλλόγου. Ἡμεῖς οὐδὲν ἄλλο φιλοδοξοῦμεν παρὰ νὰ στεφθῇ ὑπὸ ἐπιτυχίας τὸ ἔργον μας, πρὸς ὄφελος τῆς ἡμετέρας πατρίδος.

Ἀναγκαζόμεθα ὅθεν νὰ δηλώσωμεν ὅτι κύριος ἡμῶν σκοπὸς εἶνε ἡ κατάρτησις ψαλτῶν ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς (εὐρωπαϊκῆς ἐννοεῖται). Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ μουσικὴ εἶνε μία καὶ μόνη, διὰ τοῦτο πᾶς διδασκόμενος ἐν τῇ ἡμετέρᾳ σχολῇ θὰ δύνηται ἐκμανθάνων νὰ ψάλλῃ ὅτιδήποτε καὶ ὅπουδήποτε, νὰ δύναται ἐπυμένως νὰ λαμβάνῃ μέρος καὶ εἰς τὸν χορὸν τοῦ Θεάτρου καὶ ἄλλοχοῦ.

Τὰ μαθήματα θὰ γίνωνται καθ' ἐκάστην, ἀπὸ τῆς προσεχοῦς Τετάρτης, 2 Μαΐου, ἐν τῇ Σχολῇ τῆς Φιλαρμονικῆς, ὑπὸ τοῦ μουσικοδιδασκάλου κ. Φρ. Νικολίνη. Μετ' ὀλίγον χρονικὸν διάστημα θὰ δυνηθῇ ἡ Σχολὴ νὰ καταρτίσῃ τετραφωνίαν διὰ τοὺς νεοὺς, καὶ οὕτω νὰ πύσῃ ἡ ἐλευσινὴ ψαλμωδία τῆς σήμερον. Πᾶς λοιπὸν ὁ ἔχων κατὰλληλον φωνὴν ἅς προσέλθῃ εἰς τὴν Σχολὴν ἀδικοκρίτως κοινωνικῆς τάξεως. Ὅλοι εἶνε δεκτοί, εἰς οὐδὲν ἀρνούμεθα τὴν διδασκαλίαν. Ἡμεῖς δὲν σκοποῦμεν Σχολὴν ἐξ ὀρισμένης κοινωνικῆς τάξεως ἀλλ' ὅστις δῆποτε εἶνε δεκτός.

Μετὰ τοῦ Πανιερωτάτου Ἀρχιεπισκόπου συνενοήθημεν περὶ εἰσαγωγῆς εἰς τοὺς νεοὺς τῆς τετραφωνίας, μετ' εὐχαριστήσεως δὲ ἤκουσε τὴν ταιαύτην πρότασιν μας, ἐγένετο μάλιστα καὶ Ἐπίτιμος τῆς Σχολῆς πρόεδρος, συνεφωνήθη δὲ ὅπως εἰς τὸ ἐξῆς λαμβάνωνται οἱ ψάλται ἐκ τῶν μαθητῶν τῆς ἡμετέρας Σχολῆς καὶ οὕτω ἐγκατασταθῇ εἰς τοὺς νεοὺς ἡ τετραφωνία.

Ὅλοι λοιπὸν εἰς τὴν Σχολὴν μας ἀπὸ τῆς αὔριον Τετάρτης 2 Μαΐου.

Ἡ Ἐπιτροπή

Ἐπ. Θ. Καραμαζίκης, Πρόεδρος
Ἀντ. Ι. Κομοῦτος, Ἀντιπρόεδρος
Διον. Δάσος
Κώστας Καιροφύλας
Ἀναστ. Α. Μακροῦς.

ΤΥΠΟΓΡ. Ν. Σ. ΚΑΥΟΚΕΦΑΛΟΥ
ΔΗΜΟΔΕΛΤΑΚΕΝΤΡΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ